IJBRU (2026), 10(1): 18-31 ISSN 3057-1871 (Online)

วารสารสหวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Interdisciplinary Journal of Buriram Rajabhat University

The Effects of Accounting Practice Expertise on Accounting Efficiency of Accountants in the Accounting Firm in Thailand

Boonchaung Srithonrach[1*], and Suphorn Chakrom[1]

[1] Faculty of Business Administration and Accountancy, Roi Et Rajabhat University, Roi Et, Thailand

Article Info

Research Article

Article history:

Received: 12 August 2025

Revised: 1 December 2025

Accepted: 8 December 2025

Keyword

Accounting practice expertise, Accounting efficiency, Accountant

***Corresponding author:**

Boonchaung@hotmail.com

Abstract

The purpose of this research was to study accounting practice expertise, accounting efficiency and test effects accounting practice expertise on accounting efficiency of accountants in the accounting firm in Thailand. The questionnaires were used as a tool for collecting data from 175 of accountants in the accounting firm in Thailand. The statistics used for the analysis multiple correlation analysis and multiple regression analysis. According to test the effect, the following were found: 1) the accounting practice expertise in the aspect of professional ethics had positive effects on accounting efficiency as a whole (β = 0.399, p < 0.01). 2) the accounting practice expertise in the aspect of professional experience had positive effects on accounting efficiency as a whole (β = 0.265, p < 0.01). and 3) the accounting practice expertise in the aspect of job skills had positive effects on accounting efficiency as a whole (β = 0.133, p < 0.05). The predictive power of all the variables was 43.10 percent (R^2 = 0.431). The results of this research can be used as information for planning, improving, and developing the work processes of accountants to enhance their expertise and lead to efficient work results.

ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย

บุญช่วง ศรีธรราษฎร์[1*] และสุพร ชากรม[1]

[1] คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ข้อมูลบทความ

บทความวิจัย

คำสำคัญ

ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี

ประสิทธิภาพการทำบัญชี

นักบัญชี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ประสิทธิภาพการ ทำบัญชี และทดสอบผลกระทบความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย จำนวน 175 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ จากการทดสอบผลกระทบ พบว่า 1) ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (β = 0.399, p < 0.01) 2) ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านประสบการณ์วิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (β = 0.265, p < 0.01) และ 3) ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (β = 0.133, p < 0.05) โดยตัวแปรทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 43.10 (R^2 = 0.431) ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการทำงานของนักบัญชีให้มีความเชี่ยวชาญและนำไปสู่การมีผลลัพธ์การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน การดำเนินธุรกิจมีความสลับซับซ้อนและอยู่ภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น องค์กรธุรกิจต่างมีความจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้นั้น ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดได้ในสภาพปัจจุบัน คือ ข้อมูลทางการบัญชี (Accounting Information) เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ประมวลผลมาจากเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจเพื่อให้ผู้ใช้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศิลปพร ศรีจั่นเพชร และคณะ, 2565) นักบัญชีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติตนให้เกิดคุณค่าต่อวิชาชีพ มีจรรยาบรรณ มีปรับตัวและการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (นันทนา ศรีพระนาม, 2557) อันจะส่งผลต่อการมีศักยภาพในวิชาชีพและมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานทำให้ผลงานที่สำเร็จมีคุณภาพสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูล และเป็นที่ยอมรับในระดับองค์กรและระดับสากล (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560)

ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี (Accounting Practical Expertise) คือ ความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความเข้าใจในงานที่ทำอย่างลึกซึ้ง นักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานจะสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน (Job Skills) ด้านประสบการณ์วิชาชีพ (Professional Experience) และด้านจรรยาบรรณทางวิชีพ (Professional Ethics) (วราพร หอมทอง, 2556; จตุพร ชาติบัวหลวง, 2557; นันทนา ศรีพะนาม, 2557; นันทนา ศรีพะนาม, 2557) ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของนัก

บัญชีจึงเป็นเครื่องมือสำคัญเป็นที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดข้อผิดพลาดในการจัดทำรายงานและทำให้ผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นเมื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงการทำงานขององค์กรให้คุณภาพมากยิ่งขึ้น (ไอลดา ศรีมานนท์, 2561)

ประสิทธิภาพการทำบัญชี (Accounting Efficiency) ถือเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพการทำงานที่แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานด้านการบัญชีนั้นได้ดำเนินไปด้วยความรับผิดชอบ เอาใจใส่ โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันกาล โดยการปฏิบัติงานนั้น ต้องเป็นไปมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รายงานทางการเงินมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการทางธุรกิจที่เข้ามาใช้บริการกับสำนักงานบัญชีมีความเชื่อมั่นในความถูกต้อง สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประสิทธิภาพการทำบัญชีที่สำคัญ ประกอบด้วย ด้านความครบถ้วน (Complete) ด้านความเป็นกลาง (Neutrality) ด้านปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error) ด้านความทันเวลา (Timeliness) (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2564)

นักบัญชี (Accountants) คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีให้กับผู้ประกอบการทางธุรกิจไม่ว่าจะเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่เข้ามารับบริการงานกับสำนักงานบัญชี ทั้งนี้เพื่อต้องการได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้องตามกฎหมายภาษี และมาตรฐานการบัญชี เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินต่อกิจกรรมทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีจึงมีความสำคัญต่อทำหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลของผู้รับบริการให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามมาตรฐานและกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องอันปราศจากความผิดพลาดของข้อมูล และทันต่อการนำไปใช้ในการตัดสินใจอันก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบัญชีของสำนักงานบัญชีที่มีหน้าที่ให้บริการทำบัญชีแก่ลูกค้าที่เป็นองค์กรธุรกิจจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและให้ข้อมูลที่มีคุณภาพ สามารถคาดคะเนแนวโน้มของธุรกิจในอนาคตได้และสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าที่มาใช้บริการได้ (ชนาธิป สุริยะงาม, 2555)

จากเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทอดสอบว่าความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบัญชีหรือไม่ ซึ่งจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักบัญชีในสำนักงานบัญชีให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานทางการบัญชีอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจของกิจการต่อไป ตลอดจนเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการที่มีต่อสำนักงานบัญชีนำมาซึ่งการมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทดสอบผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอในประเด็นสำคัญตามลำดับ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี

1. ความหมายของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความเชี่ยวชาญไว้ ดังนี้ วราพร หอมทอง (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชี่ยวชาญ หมายถึง ความสามารถความเข้าใจในงานที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะต้อง

ฝึกฝนอยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นิสา แจ่มใส (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชี่ยวชาญ หมายถึง การปฏิบัติงานที่บุคคลมีทักษะ ความรู้ความสามารถ การจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องจนชำนาญทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งสามารถนำความรู้จากประสบการณ์ในการทำงานมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้ บัวจันทร อินธิโส (2552) ได้ให้ความหมายว่า ความเชี่ยวชาญ หมายถึง การยอมรับในสมรรถนะพิเศษในด้านหนึ่งหรือหลายด้านของกิจการที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่งานของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งต้องมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนได้สามารถนำมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อสร้างเสริมผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

การปฏิบัติงานทางการบัญชี (Accounting Practice) หมายถึง การทำหน้าที่หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจรวมถึงการใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถทางการบัญชี และความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่มี เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยังรวมถึงการทำงานอย่างมีความสุขและรู้สึกถึงคุณค่าของงานที่ทำจากความหมายของความเชี่ยวชาญข้างต้นสรุปได้ว่า ความเชี่ยวชาญ (Expertise) หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของตนเองจากการสั่งสมทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นความชำนาญ โดยมีความเชื่อหรือแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาตนที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาตนเองไปเป้าหมายของความสำเร็จ ดังนั้น เมื่อนำความหมายของความเชี่ยวชาญ (Expertise) ผนวกกับการปฏิบัติงานทางการบัญชี (Accounting Practice) จึงสรุปได้ว่า ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี (Accounting Practice Expertise) หมายถึง ความสามารถและทักษะที่สั่งสมมาจากการทำงานด้านบัญชีอย่างต่อเนื่องหรือเป็นเวลานานทำให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญจะมีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการวิเคราะห์ปัญหา วางแผนการทำงาน และการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

ความสำคัญของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี เป็นสมรรถนะขั้นสูงของนักบัญชีที่เกิดจากการสั่งสมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เป็นเวลาหลายปีแล้วนำมาปรับใช้กับการทำงานทำให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จผลตามเป้าหมายหรือแผนงานที่กำหนด ดังนั้น หน้าที่ของสำนักงานบัญชีในฐานะผู้รับทำบัญชีที่มีต่อกิจการ (ผู้รับบริการ) ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างคู่สัญญา โดยทั่วไปแล้วบริการรับทำบัญชีมักครอบคลุมได้แก่ การยื่นแบบภาษีและประกันสังคมรายเดือน ยื่นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ยื่นภาษีมูลค่าเพิ่ม ทำหน้าที่ปิดบัญชีและปิดงบการเงินประจำปี ยื่นงบการเงินและภาษีประจำปี ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้งานของผู้รับบริการมีความถูกต้องกฎระเบียบ และมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ได้ผลงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ผู้รับบริการเกิดพึงพอใจต่องานที่ได้รับและมีความเชื่อมั่นเมื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจต่อกิจกรรมทางธุรกิจต่อไป

2. องค์ประกอบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิจัย และนักวิชาการ ได้กำหนดองค์ประกอบของความเชี่ยวชาญไว้ดังนี้ วราพร หอมทอง (2556) กล่าวถึง ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านประสบการณ์ทำงาน และด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จตุพร ชาติบัวหลวง (2557) กล่าวถึง ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านความสามารถอื่นที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน นันทนา ศรีพะนาม (2557) กล่าวถึง ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการบัญชี ได้แก่ ด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ และด้านทัศนคติหรือเจตคติต่อวิชาชีพ ไอลดา ศรีมานนท์ (2561) กล่าวถึง ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการบริการ บุญช่วง ศรีธรราษฎร์ (2561) กล่าวถึง ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านประสบการณ์ทำงาน ด้านความรู้ และด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง วรกมล ปิ่นทอง และสุภา ทองคง (2565) กล่าวถึง ความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชี ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านประสบการณ์ วิชาชีพบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างไม่จบ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี

องค์ประกอบความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานบัญชี	วราพร หอมทอง (2556)	จตุพร ชาติบ้วหลวง (2557)	นันทนา ศรีพะนาม (2557)	บุญช่วง ศรีธรราษฎร์ (2561)	วรกมล ปิ่นทอง และ สุภา ทองคง (2565)	ไอลดา ศรีมานนท์ (2561)
ด้านทักษะวิชาชีพ/ทักษะในการปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓	✓	
ด้านความรู้/ความรู้ในการปฏิบัติงาน	✓	✓		✓		
ด้านประสบการณ์ทำงาน/ประสบการณ์วิชาชีพบัญชี	✓			✓	✓	
ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง/การเรียนรู้อย่างไม่จบ	✓			✓	✓	
ด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชี			✓			
ด้านการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่/จรรยาบรรณทางวิชาชีพ			✓			
ด้านการปฏิบัติการ						✓
ด้านการวางแผน						✓
ด้านประสานงาน						✓
ด้านการบริการ						✓
ด้านความสามารถอื่นที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน		✓				

จากการสังเคราะห์ตัวแปรที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดคุณลักษณะตัวแปรอิสระ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของแต่ละตัวแปรวัด ไว้ดังนี้ 1) ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน (Job Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝน ปฏิบัติอยู่ซ้ำๆ จนเกิดเป็นทักษะเฉพาะด้านที่นำไปสู่การปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้สำเร็จตามเป้าหมาย 2) ด้านประสบการณ์วิชาชีพ (Professional Experience) หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการปฏิบัติงานที่หลากหลายสั่งสมมาเป็นเวลาหลายปี ซึ่งประสบการณ์ที่มีล้วนผ่านการลองผิดลองถูกที่นำไปสู่การแก้ไขกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย และ 3) ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (Professional Ethics) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนหรือวิธีการปฏิบัติงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องยึดถือเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นมืออาชีพและสร้างเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้รับบริการท าง วิชาชีพ สร้างความเชื่อมั่นต่อการเข้าใช้บริการกับสำนักงานบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำบัญชี

1. ความหมายของประสิทธิภาพการทำบัญชี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการทำบัญชี ไว้ดังนี้ กิตติศักดิ์ มะลัย (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพการทำบัญชี หมายถึง ระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่ได้ใช้ทักษะความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบต่องานบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามหลักการ อุดมการณ์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ สุรวดี เอ็มรัตน์ (2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพการทำบัญชี หมายถึง ผลการปฏิบัติงานบัญชีเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้ใช้ข้อมูลมีความเชื่อมั่นในความถูกต้องของข้อมูล สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ณฐา ธรเจริญกุลและคณะ (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี หมายถึง กระทำโดยมุ่งไปที่ประโยชน์ที่จะเกิดของข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันเวลา เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การควบคุม การวัดผล การดำเนินงาน หรือการตัดสินใจ กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพการทำบัญชี (Accounting Efficiency)

หมายถึง ผลการปฏิบัติงานบัญชีเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลมีความเชื่อมั่นในความถูกต้อง สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญข้อมูลทางการบัญชีกับทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลทางบัญชีไม่เพียงแต่เป็นบันทึกการทำธุรกรรมแต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจ นักบัญชีสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการต้นทุนและการกำหนดราคาสินค้าและบริการที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยในการคาดการณ์กระแสเงินสด และวางแผนการลงทุนเพื่อให้ธุรกิจดำเนินไปได้อย่างราบรื่น จึงกล่าวได้ว่าข้อมูลทางการบัญชีมีลักษณะแตกต่าง จากข้อมูลประเภทอื่น คือ ข้อมูลทางการบัญชีใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ กล่าวคือ ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เช่น การลงทุน การซื้อ ขายสินค้า เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลในอดีต หากผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในอดีตแล้วก็จะสามารถคาดหมายในอนาคตได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ข้อมูลทางการบัญชีมีลักษณะเชิงทางการเงิน และเชิงปริมาณ การบัญชีเน้นข้อมูลเชิงปริมาณ และเป็นตัวเลขจำนวนเงิน ข้อมูลทางการบัญชีเกือบทั้งหมดวัดออกมาในรูปของหน่วยเงินตรา อย่างไรก็ดี ผู้ตัดสินใจไม่ควรใช้ข้อมูลทางการบัญชีแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรใช้ข้อมูลที่ไม่ใช่เชิงปริมาณ (หรือเชิงคุณภาพ) ด้วยข้อมูลบัญชีเกี่ยวข้องกับกิจการโดยเฉพาะ ผู้ใช้ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมโดยรวม ภาวะเศรษฐกิจ สถานการณ์ทางการเมือง และปัจจัย อื่นๆ ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแต่ข้อมูลบางส่วนเท่านั้นที่ได้มาจากระบบบัญชี การบัญชีให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการใดกิจการหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น ไม่ได้รวมถึงกิจการอื่นและข้อมูลสภาพแวดล้อมอื่นๆ

3. ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีที่มีประโยชน์

ตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินอธิบายว่า ข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต่อเมื่อข้อมูลนั้น มีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (เช่น คุณค่าในการพยากรณ์ คุณค่าในการยืนยัน และความมีสาระสำคัญ) และความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (เช่น ความครบถ้วน ความเป็นกลาง และปราศจากข้อผิดพลาด) และมีลักษณะเชิงคุณภาพเสริมอีก 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2564)

ประสิทธิภาพการทำบัญชี (Accounting Efficiency) โดยประยุกต์จากกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2564) ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2564) ประกอบด้วย ด้านความถูกต้อง (Accuracy) ความเป็นกลาง (Neutrality) ด้านปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error) และด้านความทันเวลา (Timeliness) โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) ด้านความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่มีความแม่นยำ ส่งผล ให้ผู้ประกอบการใช้ข้อมูลตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ซึ่งกระบวนการทางด้านการทำบัญชีนั้นต้องมีความถูกต้อง 2) ความเป็นกลาง (Neutrality) หมายถึง การนำเสนอข้อมูลทางการเงินทั้งที่เป็นคำอธิบายและจำนวนเงินต้องไม่เอนเอียง หรือมีอคติ ข้อมูลที่มีความเป็นกลางต้องไม่เกิดขึ้นจากความจงใจหรือการตกแต่งตัวเลข ตัวอย่างของข้อมูลที่ไม่มีความเป็นกลาง เช่น ผู้บริหารบันทึกยอดขายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง เพื่อให้งบการเงินแสดงผลการดำเนินงานตามที่ต้องการ 3) ด้านปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error) หมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีข้อผิดพลาด หรือไม่มีการละเว้นคำอธิบายรายการบัญชี จำนวนเงิน หรือนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้สำหรับจัดทำงบการเงิน และ 4) ด้านความทันเวลา (Timeliness) หมายถึง ความพร้อมของงบการเงินหรือข้อมูลทางการเงินที่นำมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างทันเวลา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีดังนี้

นันทนา ศรีพระนาม (2557) ได้ศึกษาผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการบัญชีที่มีต่อความเชื่อมั่นของลูกค้าสำนักงานบัญชีในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความเชื่อมั่นของลูกค้าและคำร้องเรียนของลูกค้า และ 2) ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการ

บัญชี ด้านทัศนคติหรือเจตคติต่อวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความเชื่อมั่นของลูกค้าโดยรวม ด้านการต่อสัญญาของลูกค้า และด้านการบอกต่อของลูกค้า

วราพร หอมทอง (2556) ได้ศึกษา ผลกระทบของความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของหัวหน้าการเงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ด้านความประหยัด และด้านความรวดเร็วและทันตามกำหนดเวลา 2) ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ด้านความประหยัด ด้านความรวดเร็ว ด้านทันตามกำหนดเวลา และด้านคุณภาพ และ 3) ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ด้านความประหยัด และด้านคุณภาพ

บุญช่วง ศรีธรราษฎร์ (2561) ได้ศึกษา ผลกระทบของความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทกลุ่มร้อยแก่นสารสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม 2) ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม 3) ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านประสบการณ์ทำงาน มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม และ 4) ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม โดยตัวแปรทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 58.10 (R2= 0.581)

ณัชชา อาแล และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2561) ได้ศึกษา ทักษะทางวิชาชีพ ด้านความชำนาญในการปฏิบัติงานและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทางบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะวิชาชีพด้านความชำนาญในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ไอลดา ศรีมานนท์ (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการปฏิบัติการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม 2) ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม 3) ความเชี่ยวชาญทางการบัญชี ทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการประสานงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม และ 4) ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการบริการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม

ตุ๊กตา บุรีรัม (2563) ได้ศึกษา ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชี และด้านการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงานโดยรวม

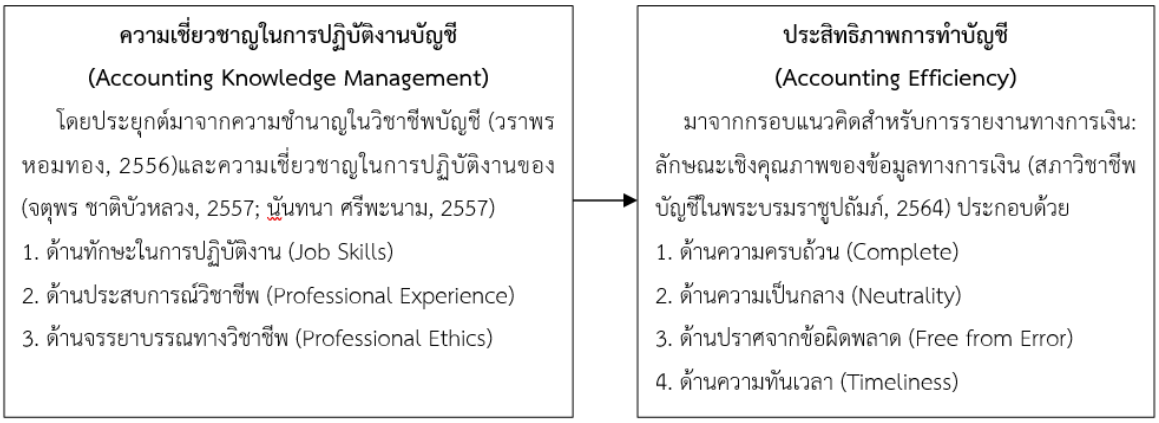
ผกามาศ บุตรสาลี และคณะ (2565) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวังและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวัง ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านการบริหารจัดการองค์กร และด้านทักษะการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านเปรียบเทียบกันได้ และคุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวัง ด้านทักษะการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี ด้านความเข้าใจได้ และ 2) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความ

ซื่อสัตย์ และด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านเปรียบเทียบกันได้

ธนมงคล ราชมณเทียร และไกรวิทย์ หลีกภัย (2568) ได้ศึกษา ผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพและการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กร ผลการวิจัยพบว่า ความเชี่ยวชาญทางการบัญชี ด้านการศึกษาบัญชี ด้านประสบการณ์การทำงาน ด้านการพัฒนาความรู้เชิงลึกด้านการวิชาชีพบัญชี ด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หรือ ERP และทักษะด้านความสามารถการใช้ Pivot ใน Excel หรือระบบธุรกิจอัจฉริยะส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรในประเทศไทย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีเป็นตัวแปรอิสระ และประสิทธิภาพการทำบัญชี เป็นตัวแปรตาม โดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

H_1: ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านการจัดการความรู้ทางการบัญชี มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม

H_2: ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม

H_3: ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย จำนวน 4,172 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2565: เว็บไซต์) โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของประชากร ซึ่งเป็นนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในประเทศไทย จำนวน 4,172 แห่ง โดยกำหนดแห่งละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (สุมินทร เบ้าธรรม, 2558 : 61- 62) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) จำแนก นักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทยตามภูมิภาคในประเทศไทย ประกอบด้วย ภาคกลาง จำนวน 2,957 คน ภาคตะวันตก จำนวน 77

คน ภาคตะวันออก จำนวน 304 คน ภาคเหนือ จำนวน 231 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 237 คน และภาคใต้ 336 คน 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างนักบัญชีสำนักงานบัญชีตามสัดส่วนโดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์แล้ว จึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำมากำหนดโครงร่างแบบสอบถามตามประเด็น โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาดัชนีความสอดคล้องและเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงแบบสอบถามต่อข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.85 และผู้วิจัยใช้แบบสอบถามลักษณะปลายปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบเอกสารให้มีความเรียบร้อยก่อนนำส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีระยะเวลาที่ให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 400 ฉบับ ตามที่อยู่ของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกลับคืนยังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ภายในเวลาที่กำหนด เมื่อครบกำหนด 15 วัน ได้มีแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 35 ฉบับ ยังมีแบบสอบถามที่ยังไม่ตอบกลับคืน จำนวน 365 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ทำการติดตามโดยการสอบถามทางโทรศัพท์กลับไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 ในวันที่ 20 มกราคม 2566 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาอีก จำนวน 39 ฉบับ และยังไม่เพียงพอต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้ทำการติดตาม รอบที่ 3 ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566 แล้วรอการตอบกลับคืนมาจนกระทั่งในวันที่ 24 มีนาคม 2566 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา จำนวน 47 ฉบับ รวมแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดจากการดำเนินการ จำนวน 121 ฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่ายังไม่เพียงต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงได้ทำการติดตามรอบที่ 4 ในช่วงระหว่างเดือน 1 เมษายน-15 พฤษภาคม 2566 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมาจำนวน 54 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมาจากการติดตามทั้ง 4 รอบ จำนวน 175 ฉบับ ก่อนนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืนมา พบว่า มีจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 43.75 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับ (Aaker, D.A.V. Kumer and G.S. Day, 2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงเป็นที่ยอมรับได้ โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 147 วัน ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2565-15 พฤษภาคม 2566 และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ไปวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อใช้ในการวิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทดสอบผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง โดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item- total Correlation ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.547-0.752 และ

ประสิทธิภาพการทำบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.547-0.752 สอดคล้องกับ Nunnally (1978 : 45) ได้เสนอว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้ ซึ่งหมายความว่าเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีคุณภาพเพียงพอ และใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.825-0.845 และประสิทธิภาพการทำบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.816- 0.865 สอดคล้องกับ กัลยา วานิชย์บัญชา (2561) ได้เสนอว่า การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือเกินกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้เครื่องมือมีความเชื่อมั่นที่เพียงพอ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่พื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้สอบในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation และการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบคุณลักษณะตัวแปรคือการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยใช้ Variance Inflation Factors (VIFs)

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม ของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$ACE = \beta_0 + \beta_1 JOS + \beta_2 PRE + \beta_3 PFE + \varepsilon \quad (1)$$

เมื่อ ACE แทนประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม JOS แทนความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน PRE แทนความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านประสบการณ์วิชาชีพ และ PFE แทนความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ส่วน β แทนค่าสัมประสิทธิ์ และ ε แทนค่าความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม ของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย

ตัวแปร	ACE	JOS	PRE	PFE	VIF
$\bar{x}$	4.38	4.32	4.39	4.33	
S.D.	0.25	0.40	0.34	0.43	
ACE		0.593**	0.535**	0.594**	
JOS			0.598**	0.658**	2.403
PRE				0.545**	1.674
PFE					1.884

**p < 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.535 – 0.594 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบด้วยค่า VIF พบว่า ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.884-2.403 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระไม่ถึงขึ้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006)

ตารางที่ 3 การทดสอบผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวมของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย

ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี	ประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (ACE)		Beta	t	p-value
	B	Std. Error			
ค่าคงที่ a	1.803	0.355		5.074	0.000**
ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน (JOS)	0.161	0.086	0.133	1.865	0.044*
ด้านประสบการณ์วิชาชีพ (PRE)	0.193	0.058	0.265	3.364	0.001**
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (PFE)	0.233	0.046	0.399	5.111	0.000**
$R = 0.657$, $R^2 = 0.431$, $AdjR^2 = 0.419$, S.E.est = 0.189, F = 35.134, p = 0.000					

**p< 0.01, *p< 0.05

จาตารางที่ 3 พบว่า ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน (JOS) ด้านประกอบการณ์วิชาชีพ (PRE) และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PFE) เป็นตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (ACE) ได้ร้อยละ 41.90 (F = 35.134, p < 0.01) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (ACE) กับกลุ่มตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว มีค่าเท่ากับ 0.657 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนาย 0.189 โดยตัวแปรความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (PFE) มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบัญชีทำบัญชีโดยรวม (ACE) มากที่สุด (β_3 = 0.399, p < 0.01) รองลงมา ด้านประสบการณ์วิชาชีพ (PRE) มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม(ACE) (β_2 = 0.265, p < 0.01) และต่ำสุด ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน (JOS) มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (ACE) (β_1 = 0.133, p < 0.05) โดยตัวแปรทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 43.10 (R^2 = 0.431)

อภิปรายผล

1. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (β = 0.399, P < 0.01) เนื่องจาก จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องตระหนักและยึดมั่นต่อการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด เพราะงานบัญชีคือ งานที่ต้องนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนถึงเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจด้วยความจริงปราศจากความผิดพลาดและการบิดเบือนข้อเท็จจริงต่างๆ ที่นำไปสู่การสร้างความเสียหายต่อองค์กรและภาครัฐได้ ดังนั้น นักบัญชีในฐานะผู้ทำหน้าที่ในการจดบันทึกรายการบัญชีตามเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ สรุปข้อมูล และจัดทำเป็นรายงานทางการเงิน นักบัญชีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากความลำเอียงต่อการนำเสนอข้อมูล ไม่นำข้อมูลของผู้รับบริการไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อนหรือญาติพี่น้องก็ตาม ฉะนั้นแล้วการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักบัญชีในสำนักบัญชีควรยึดมั่นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการและผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกามาศ บุตรสาลี และคณะ (2565) พบว่า การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรักษาความลับ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตุ๊กตา บุรีรัม (2564) พบว่า ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ด้านการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงานโดยรวม

2. ความเชี่ยวชาญในการบัญชีงานบัญชี ด้านประสบการณ์วิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (β = 0.265, P < 0.01) เนื่องจาก ในการปฏิบัติงานทางการบัญชีให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสบการณ์ทำงานของนักบัญชีมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงานทางการบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้ประสบการณ์ที่สะสมมาเป็นเครื่องมือในการ

วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความสามารถระบุปัญหาและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ให้สำเร็จด้วยดี ตลอดจนการสร้างเทคนิควิธีการทำงานที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับคุณลักษณะของงานอันจะส่งผลต่อการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ตรงกับรายการหรือเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ ปราศจากความผิดพลาด ทำให้รายงานทางการเงินเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจที่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนมงคล ราชมณเทียร และ ไกรวิทย์ หลีกภัย (2568) พบว่า ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพบัญชี ด้านประสบการณ์การทำงานบัญชี มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความทันเวลา ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน และด้านความเปรียบเทียบกันได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรกมล ปิ่นทอง และสุภา ทองคง (2565) พบว่า ความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชี ด้านประสบการณ์วิชาชีพบัญชี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ดังนั้น ประสบการณ์ทำงานจะช่วยให้นักบัญชีสามารถคิดและวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถแก้ไขกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างสำเร็จผล

3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีโดยรวม (β = 0.133, P < 0.05) เนื่องจาก งานบัญชีเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อนและมีความสัมพันธ์กับส่วนงานต่างๆ ทำให้เอกสารหลักฐานทางการบัญชีมีความหลากหลาย นักบัญชีจะต้องใช้ดุลยพินิจด้วยความระมัดระวังตรวจสอบรายละเอียดในความถูกต้องครบถ้วน ชัดเจน ของหลักฐานต่างๆ ซึ่งจะทำให้การบันทึกบัญชีมีความถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และกฎหมายภาษีอากร หากพบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น นักบัญชีต้องใช้หลักการคิดวิเคราะห์ด้วยเหตุและผลพิจารณาประเด็นนั้นอย่างรอบครอบก่อนตัดสินใจอยู่เสมอ นอกจากนี้แล้วในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในงานทำงานเสร็จตามเป้าหมาย หรือแผนงานที่กำหนด การใช้ความสามารถและทักษะเฉพาะตัวของนักบัญชีคือ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานมีการจัดการอย่างเป็นระบบไม่ว่าจะเป็นระบบการคิด ขั้นตอนการทำงานจากที่มีความซับซ้อนให้เป็นงานที่มีความกระชับง่ายต่อการปฏิบัติล้วนเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่นำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผลลัพธ์ของงานมีความถูกต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย หลักเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญช่วง ศรีธรราษฎร์ (2561) พบว่า ความชำนาญในวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัชชา อาแล และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2561) พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านความชำนาญในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. นักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ อาทิเช่น การปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากความลำเอียงและการบิดเบือนข้อมูล และการรักษาความลับของลูกค้าเพื่อดำรงไว้ซึ่งเกียรติแห่งวิชาชีพ อันนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าและความพึงพอใจต่อการรับบริการจากสำนักงานบัญชี

2. นักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านประสบการณ์วิชาชีพ อาทิเช่น การใช้ประสบการณ์ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน การระบุปัญหาและแก้ไขปัญหา ตลอดจนการใช้ประสบการณ์ในสร้างเทคนิควิธีการทำงานที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับคุณลักษณะงานส่งผลให้งานที่ปฏิบัติงานสำเร็จผลได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามมาตรฐานที่กำหนด

3. นักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน อาทิเช่น มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารคิดวิเคราะห์ด้วยเหตุและผลเพื่อนำไปสู่การปรับแก้ไขได้อย่างตรงจุด มีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน และใช้ความสามารถที่หลากหลายส่งผลให้มีผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเยี่ยงมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีสำนักงานบัญชีในประเทศไทยกับประชากรกลุ่มอื่น เช่น นักบัญชีธุรกิจโรงแรม นักบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอ นักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์วงวิชาการด้านวิชาชีพบัญชี และความหลากหลาย อันจะนำไปสู่การสร้างนักบัญชีไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2. ควรศึกษาความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ด้านนวัตกรรมและปัญญาประดิษฐ์ ด้านการวิเคราะห์และการสื่อสาร ด้านจรรยาธรรมและธรรมาภิบาล เป็นต้น กับประสิทธิภาพการทำบัญชีกำหนดเป็นตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านความสมบูรณ์ ด้านความชัดเจน ด้านความเที่ยงธรรม ด้านการเปรียบเทียบกันได้ และเพิ่มการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยและข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อการนำไปพัฒนานักบัญชีไทยให้มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับในระดับองค์กรและระดับสากลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจเบื้องต้นของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ผู้ประกอบการธุรกิจจำนวนมากที่เข้ามาใช้บริการกับสำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีและงบการเงินเพื่อต้องการข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพในความถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงินในด้านการตัดสินใจการลงทุนซึ่งจะเป็นผลกระทบในภาพรวมของเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้น นักบัญชีสำนักงานบัญชีในฐานะผู้มีหน้าที่จัดทำข้อมูลของผู้ประกอบการธุรกิจที่เข้ามาใช้บริการกับสำนักงานบัญชีจะต้องใช้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านประสบการณ์วิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีที่มีความถูกต้องครบถ้วนข้อมูล ข้อมูลมีความเป็นกลางสะท้อนถึงความเป็นจริงตามเหตุการณ์เศรษฐกิจ ปราศจากความผิดพลาดที่จะส่งผลกระทบต่อการนำไปใช้ และทันต่อการตัดสินใจที่จะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้ข้อมูลอันนำมาซึ่งการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริการที่มีต่อนักบัญชีและสำนักงานบัญชีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2565). *รายชื่อสำนักงานบัญชีในแต่ละจังหวัด.* กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. https://www.dbd.go.th/manual/1367

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2561). *สถิติสำหรับงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 14). สามลดา.

กิตติศักดิ์ มะลัย. (2557). *ผลกระทบของการควบคุมภายในเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จตุพร ชาติบัวหลวง. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาวิชาชีพบัญชีและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดอุบลราชธานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชนาธิป สุริยะงาม. (2555). *ผลกระทบความเป็นเลิศทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในวิชาชีพของนักบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ในประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณฐา ธรเจริญกุล, เกสร คงสำเภา, วาสนา ศรบุญทอง, และ ศิริวรรณ ห่วงเจริญ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 5*(2), 11-26.

ณัชชา อาแล และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์. (2561). ทักษะทางวิชาชีพ ด้านความชำนาญในการปฏิบัติงานและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทางบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้. *วารสารอัล-ฮิกมะฮ์. 8*(16), 11-19.

ตุ๊กตา บุรีรัม. (2564). ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 40*(1), 79-89.

ธนมงคล ราชมณเฑียร และไกรวิทย์ หลีกภัย. (2568). ผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพบัญชีและการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กร. *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน, 3*(3), 1246-1258.

นันทนา ศรีพะนาม. (2557). *ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อความเชื่อมั่นของลูกค้าของสำนักงานบัญชีในเขตภาคเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นิสา แจ่มใส. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญทางการบัญชีกับผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บัวจันทร์ อินธิโส. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาตนเองกับความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญช่วง ศรีธรราษฎร์. (2561). ผลกระทบของความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทร้อยแก่นสารสินธุ์. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 13*(2), 102-123.

ผกามาศ บุตรสาลี, สุพัตรา รักการศิลป์ และเอมอร แสวงวโรตม์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวังและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสหวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 6*(1), 28-44.

วรกมล ปิ่นทอง และสุภา ทองคง. (2565). อิทธิพลของความเชี่ยวชาญและความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จ ในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา, 6*(1), 94-103.

วราพร หอมทอง. (2556). *ผลกระทบของความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของหัวหน้าการเงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศิลปพร ศรีจั่นเพชร, เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย, และอนุวัฒน์ ภักดี. (2562). *รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์.* ทีพีเอ็น เพรส.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง การพัฒนาวิชาชีพระยะเริ่มแรก-ทักษะทางวิชาชีพ.* สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2564). *กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน.* แอคทีฟพริ้นท์.

สุมินทร เบ้าธรรม. (2558). *วิจัยทางการบัญชี.* ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

สุรวดี เอ็มรัตน์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับประสิทธิภาพการทำบัญชีของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไอลดา ศรีมานนท์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Aaker, D. A., Kumar, V. & Day, G. S. (2001). *Marketing Research* (7th ed). John Wiley & Sons.

Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making* (7th ed). John Wiley and Sons, Inc.

Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. Harper & Row.

Nunnally, J. C. (1978). An overview of psychological measurement. In B. B. Wolman (Ed.), *Clinical diagnosis of mental disorders* (pp. 97-146). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4684-2490-4_4